

Crna Gora
Uprava za ljudske resurse

METODOLOGIJA

SPROVOĐENJA ISTRAŽIVANJA O ZADOVOLJSTVU ZAPOSLENIH U DRŽAVNOJ UPRAVI U CRNOJ GORI

Podgorica 2023.

**Metodologija sprovođenja istraživanja o zadovoljstvu zaposlenih
u državnoj upravi u Crnoj Gori**

Izdavač:

Uprava za ljudske resurse
Sektor za upravljanje ljudskim resursima

Uređivački tim:

prof. dr Olivera Komar
mr Marijana Nedović-Radulović, pomoćnica direktora Sektora za obuku i razvoj
ljudskih resursa
Mileva Todorović, načelnica Odsjeka za uspostavljanje i praćenje standarda
u upravljanju ljudskim resursima
Đuro Nikač, načelnik Odsjeka za razvoj mreže za upravljanje ljudskim resursima
i promociju
Mira Vlahović, Odsjek za planiranje obuka i razvoj ljudskih resursa

Dizajn i priprema za štampu
Lidija Savković

Štampa
d.o.o Fotografika, Podgorica

Tiraž
100 primjeraka

Uprava za ljudske resurse
ul. Jovana Tomaševića, 2A Podgorica
www.gov.me/uzk

SADRŽAJ

UVOD.....	6
CILJ ISTRAŽIVANJA.....	8
Principi istraživanja.....	9
PRIPREMNE RADNJE ZA SPROVOĐENJE ISTRAŽIVANJA.....	10
Timovi za sprovođenje istraživanja	10
Obuhvat.....	11
Upitnik.....	13
FAZE SPROVOĐENJA ISTRAŽIVANJA SA DETALJnim OPISOM AKTIVNOSTI.....	16
VREMENSKI PLAN.....	18
Aneks 1: Poziv za popunjavanje upitnika	19
Aneks 2: Podsjetnik	20

SIZE

Ovaj dokument koji je pripremljen u saradnji sa SIGMA-om za cilj ima postavljanje jasnih smjerica za sprovođenje istraživanja o zadovoljstvu zaposlenih u državnoj upravi u Crnoj Gori za čije je sprovođenje nadležna Uprava za ljudske resurse Vlade Crne Gore. Nastao je na osnovu prethodnih dokumenata i analiza koje su pripremili eksperti SIGMA-a i eksperti Uprave za ljudske resurse, kao i pilot istraživanja koje je sprovedeno tokom maja 2021. godine. Tim istraživanjem je testiran upitnik i protokoli za sprovođenje prikupljanja podataka u četiri državna organa - Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija, Opštini Kolašin, Službi Skupštine Crne Gore i Upravi za kadrove. U ovom dokumentu se na osnovu prethodnih iskustava i znanja preciziraju pripremne radnje, tijela za sprovođenje, podjela uloga i obaveza, obuhvat, instrument i vremenski plan sprovođenja istraživanja i obrade podataka.

Uvod

Ovaj dokument je nastao s ciljem da ustanovi precizna pravila i procedure za sprovođenje redovnog dvogodišnjeg istraživanja o zadovoljstvu zaposlenih u sistemu državne uprave u Crnoj Gori. Za sprovođenje ovog istraživanja nadležna je Uprava za ljudske resurse Vlade Crne Gore. Naime, konsultanti SIGMA-e su Upravi za ljudske resurse predložili tri mogućnosti za sprovođenje istraživanja o zadovoljstvu zaposlenih: 1) korišćenje eksternih ugovarača, koji bi mogli biti konsultantske kompanije, akademska zajednica ili agencije za istraživanje javnog mnjenja, 2) korišćenje ekspertize koja postoji u drugim organizacionim jedinicama javne uprave ili 3) sprovođenje ankete sopstvenim snagama. Nakon internih konsultacija odlučeno je da se odabere treća opcija uz korišćenje eksterne ekspertize po potrebi iz razloga što omogućava kontrolu nad korišćenjem podataka u produženom trajanju, doprinosi jačanju internih kompetencija zaposlenih u Upravi za ljudske resurse za analitičke poslove, te obezbjeđuje neophodnu fleksibilnost.

Dokumentu su prethodili izvještaji i preporuke koje su se bavile ovom tematikom. Ovdje prevashodno mislimo na Praktične smjernice za utvrđivanje anketa za ispitivanje zadovoljstva zaposlenih u državnoj službi u Crnoj Gori koje je pripremila ekspertkinja SIGMA-e, a u kojima su prikazani svi relevantni načini na koji bi se ovakvo istraživanje moglo sprovesti, a zatim analizirana ograničenja i izvodljivost svakog od mogućih rješenja u kontekstu kapaciteta Uprave za ljudske resurse. Praktične smjernice koje pre pripremila SIGMA predstavljaju polazni osnov za izbor konkretnih rješenja za sprovođenje istraživanja. Pored toga, dokument se oslanja na Metodologiju mjerena zadovoljstva zaposlenih u javnoj upravi koju je pripremila Milica Milonjić, a u kojoj se dalje konkretizuju i razrađuju Praktične smjernice uoči sprovođenja pilot istraživanja. Takođe, u pripremi smo se oslanjali na niz praktičnih seminara i radionica koje je SIGMA organizovala za zaposlene u Upravi za ljudske resurse s ciljem jačanja kapaciteta kada su u pitanju razumijevanje potrebe za mjerjenjem zadovoljstva zaposlenih i poznavanje konkretnih metoda za sprovođenje istraživanja.

Na kraju, veoma važan osnov za donošenje ovog dokumenta je pilot istraživanje koje je Uprava za ljudske resurse sprovedla tokom maja 2021. godine, kojim su obuhvaćena četiri državna organa – Ministarstvo javne uprave, digitalno društva i medija, Opština Kolašin, Služba Skupštine Crne Gore i Uprava za ljudske resurse. Pilot istraživanje je za cilj imalo testiranje upitnika koje su službenici i službenice Uprave za kadrove dizajnirali u saradnji sa ekspertima SIGMA-a, kao i ispitivanje mogućih načina sprovođenja samog istraživanja. Lekcije i iskustva koja su proistekla iz pilot istraživanja poslužili su kao jedan od važnih osnova ove metodologije.

Ovaj dokument, pored uvodnog dijela sadrži još četiri poglavlja. U drugom poglavlju se elaborira cilj istraživanja i objašnjava zašto je redovno ispitivanje zadovoljstva zaposlenih u državnoj upravi važno, te koje su mogućnosti korišćenja podataka o zadovoljstvu u smislu upravljanja kadrovima. Takođe, objašnjavaju se osnovni principi sprovođenja istraživanja – anonimnost i povjerljivost, kao i etičke dimenzije samog procesa prikupljanja podataka. U sljedećem poglavlju se definišu osnovni elementi za sprovođenje istraživanja – akteri, tj. timovi, njihove uloge i obaveze. Takođe, definije se obuhvat istraživanja u smislu koji organi državne uprave treba da budu uključeni u svakoj od faza implementacije. Na kraju, preciziraju se pitanja koja će biti postavljena u istraživanju. U četvrtom poglavlju je dat detaljan

implementacioni plan u kome su definisani koraci i akteri u skladu sa vremenskim planom, koji je posebno istaknut u petom poglavlju. Dokument sadrži i dva aneksa - tekst poziva za popunjavanje upitnika i tekst podsjetnika za popunjavanje upitnika.

Metodologija sprovođenja istraživanja o zadovoljstvu zaposlenih u državnoj upravi u Crnoj Gori pripremljena je uz podršku SIGMA programa (Podrška za unapređenje upravljanja i menadžmenta, zajednička inicijativa OECD-a i Evropske unije, prevashodno finansiran od strane EU).

1. CILJ ISTRAŽIVANJA

Istraživanje o zadovoljstvu zaposlenih u državnoj upravi jedan je od osnovnih mehanizama i alatki za upravljanje ljudskim resursima. Ono obezbeđuje informaciju o tome kako funkcionisanje organizacionih jedinica državne uprave izgleda iz ugla zaposlenih. Rezultati istraživanja bi, kako Upravi za ljudske resurse, tako i pojedinačnim rukovodiocima/teljkama trebalo da ukaže na segmente radnog procesa koje treba unapređivati kako bi proizvodi rada bili što kvalitetniji, ali i zaposleni/e zadovoljniji. Redovno praćenje zadovoljstva zaposlenih u državnoj upravi je u osnovi profesionalnog i na podacima utemeljenog upravljanja ljudskim resursima.

Prektične smjernice za utvrđivanje anketa za ispitivanje zadovoljstva zaposlenih u državnoj službi u Crnoj Gori definišu sljedeće benefite sprovođenja redovnog istraživanja o zadovoljstvu zaposlenih:

- Dobijeni podaci omogućavaju rukovodstvu bolje razumijevanje procesa u samoj organizaciji kojom upravljaju i daju odgovor na pitanja kao što su šta čini ljudi zadovoljnima ili šta ih brine. Takođe, na taj način menadžeri/ke mogu saznati kako se zaposleni/e osjećaju povodom svog posla i radne atmosfere, uključujući organizaciju, saradnik/ce, menadžment i uslove rada. Na osnovu ovih podataka rukovodioci/teljke mogu preduzimati određene akcije koje će ciljano voditi ka rješavanju identificovanih problema. Samim tim, ankete predstavljaju **pokazatelje za strateško upravljanje** i postizanje ciljeva kao što je poboljšanje privlačnosti poslodavaca.
- Kroz istraživanja, sami zaposleni mogu da utiću na organizaciju svog radnog mesta. Samim tim ovakva istraživanja su **instrument za participatorno rukovodstvo**, ali i **instrument komunikacije**. Otvorena i intenzivna komunikacija i saradnja doprinosi odnosima poštovanja među kolegama i koleginicama, te poboljšanju funkcionisanju same organizacije.
- Istraživanja ukoliko se sprovode po istom upitniku i metodologiji predstavljaju i **instrument za upoređivanje kroz vijeme** i praćenje procesa. U zavisnosti od odabrane metodologije, rezultati čine sistem uporedivim sa drugim državama i međunarodnim standardima.

Strategija reforme javne uprave 2022-2026. konstatuje da „(N)e postoji sistem kontinuiranog mjerjenja zadovoljstva zaposlenih sa ciljem unapređenja učinka rada organa, kao i zadovoljstva i motivacije zaposlenih, pa posledično rukovodioci nemaju povratnu informaciju o nivou zadovoljstva, motivisanosti i o ključnim problemima službenika, iz kog razloga nije moguće spriječiti odlazak najboljih i pratiti uspješnost reforme iz godine u godinu.“ Sljedstveno tome, u okviru operativnog vilja 3.2 – Javna uprava atraktivni poslodavac – efikasan sistem ocjenjivanja, napredovanja i nagrađivanja po sistemu zasluga i stalnog usavršavanja, planirana je aktivnost 3.2.30 – Unapređenje sistema mjerjenja zadovoljstva zaposlenih u javnoj upravi.

Iz svih gore navedenih razloga redovna periodična istraživanja o zadovoljstvu zaposlenih u državnoj upravi treba da postanu jedan od osnovnih instrumenata za upravljanje ljudskim resursima zasnovano na empirijskim podacima.

Principi istraživanja

Istraživanje o zadovoljstvu treba da bude sprovedeno uz strogo poštovanje **principa anonimnosti i povjerljivosti**, te u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka.¹ Princip anonimnosti podrazumijeva da zaštitu identiteta osobe koja popunjava upitnik kako bi se one mogućila bilo kakva potencijalna šteta po samu osobu zbog odgovora koji je dala. Pod Štem se podrazumijevaju moguće fizičke, socijalne, psihološke ili emocionalne posljedice po osobu o kojoj je riječ. Ispitanici/ce neće ni u kom trenutku biti pod prinudom da popune upitnik, niti zbog odluke da ga ne popune mogu trpjeti bilo kakvu štetu. Lako će biti zamoljeni da upitnik u potpunosti popune, ispitanici/ce mogu u svakom trenutku odustati od popunjavanja upitnika.

Kako bi se obezbijedila maksimalna zaštita ispitanika/ca u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka, na početku samog upitnika, kao prvo pitanje tražiće se od njih da daju svoj pristanak na to da se prikupljeni podaci obrađuju u skladu sa ciljem ankete. Odabirom opcije „DA,” ispitanik/ca će biti proslijeden/a na naredno pitanje. Ukoliko odabere opciju „NE” za ispitanika/cu se anketa završava.

Anonimnost se postiže time što su pitanja dizajnirana na način da se ne prikupljaju lični identifikacioni podaci ili drugi podaci na osnovu kojih bi se posredno ili neposredno moglo zaključiti čiji su odgovori. U slučaju malog broja zaposlenih u određenoj organizacionoj jedinici, odgovore ne treba prikazivati u odnosu na pol, kako se ne bi posredno moglo zaključiti o identitetu ispitanika/ce. Ako je broj zaposlenih u određenom državnom organu veoma mali – ispod 5, podatke ne treba obrađivati na nivou te organizacione jedinice. Osim garancije anonimnosti na nivou pojedinca, treba voditi računa i o povjerljivosti rezultata na nivou organizacije.

Osobe koje imaju uvid u sirove podatke (koordinator/ka) istraživanja i druga lica treba da potpišu izjavu o povjerljivosti kojom garantuju da podatke i informacije do kojih dođu tokom istraživanja neće dijeliti sa trećim licima. Kada su u pitanju tehničke mjere zaštite podataka, baze prikupljenih podataka bez ikakvih ličnih informacija ili informacija koje se mogu povezati povratno sa ispitanikom/com čuvaće se na kompjuteru pod zaštitom u vidu šifre koja je poznata samo koordinatoru ili koordinatorki istraživanja. Na taj način samo ovlašćena osoba može pristupiti podacima. Tokom prikupljanja podataka, a prije zaključenja istraživanja, dok se podaci nalaze na serveru, pristup ima samo koordinator/ka istraživanja koja posjeduje lozinku za povezanu email adresu na koju je registrovan nalog.

Podaci će se koristiti isključivo u agregiranom obliku i to za planiranje efikasnog upravljanja kadrovima u državnoj upravi.

¹ ("Službeni list Crne Gore", br. 014/08 od 29.02.2008, 076/09 od 18.11.2009, 041/10 od 23.07.2010, 040/11 od 08.08.2011, 038/12 od 19.07.2012, 044/12 od 09.08.2012, 014/13 od 15.03.2013, 018/14 od 11.04.2014, 048/15 od 21.08.2015, 074/20 od 23.07.2020)

2. PRIPREMNE RADNJE ZA SPROVOĐENJE ISTRAŽIVANJA

U pripremi istraživanja neophodno je identifikovati i odrediti aktere koji će sprovesti istraživanje u svim svojim fazama, kao i usvojiti upitnik koji će biti korišten. Takođe, treba donijeti odluku o opsegu istraživanja i vremenskom planu za sprovođenje.

Timovi za sprovođenje istraživanja

Za sprovođenje istraživanja treba definisati uži operativni tim čija će nadležnost biti sprovođenje svih implementacionih radnji za prikupljanje podataka i njihovu analizu, i širi tim za upravljanje projektom za mjerjenje zadovoljstva koji će odlučivati o strateškim pitanjima u vezi sa istraživanjem, doprinjeti interpretaciji rezultata i njihovoj diseminaciji. Operativni tim možemo smatrati proizvođačem, a konsultativni tim korisnikom podataka.

Tim za upravljanje projektom za mjerjenje zadovoljstva je šire tijelo koje formira starješina organa i koje čine zaposleni Uprave iz kategorije VRK i ekspertsко-rukovodni kadar i po potrebi eksterni eksperti za pojedina pitanja.

Zadatak tima za upravljanje projektom za mjerjenje zadovoljstva je da:

- Odlučuje o strateškim pitanjima u vezi sa istraživanjem (kada će se sprovoditi, koji će organi biti obuhvaćeni, kako će i da li lokalne samouprave učestvovati),
- Kontinuirano prati i koordinira proces implementacije Metodologije,
- Priprema odluke i instrukcije za Operativni tim i predlaže određene stavove i zaključke koji se odnose na pojedine tematske oblasti iz istraživanja,
- Vrši prezentaciju Metodologije starješinama organa i na taj način promoviše značaj ove vrste istraživanja u cilju dobijanja njihove podrške u realizaciji istraživanja,
- Analizira rezultate i podržava Operativni tim u interpretaciji rezultata i donošenu zaključaka,
- Utvrđuje način objavljivanja rezultata istraživanja (preko sajta, društvenih mreža, medija i publikacija),
- Pomaže u desiminaciji rezultata istraživanja, po potrebi održava interne i javne sastanke sa predstvincima organa državne uprave kao i sa drugim ciljnim grupama kojima bi se u odgovarajućem obliku predstavljali rezultati istraživanja.

Rukovodilac/teljka tima iz Uprave za ljudske resurse je dio tima za upravljanje projektom za mjerjenje zadovoljstva i prati realizaciju i dinamiku rada samog tima.

Operativni tim treba da čine:

- Rukovodilac/teljka tima iz Uprave za ljudske resurse,
- Šest članova tima za sprovođenje istraživanja iz Uprave za ljudske resurse (broj članova tima se određuje po principu jedan član tima na 10-12 organizacionih jedinica od kojih se prikupljaju podaci),
- Ekspert/kinja za praćenje procesa istraživanja i podršku u svim fazama implementacije.

Po potrebi moguće je angažovati lice zaduženo za informacione tehnologije u Vladi Crne Gore.

Zadatak operativnog tima je:

- Programiranje upitnika na odgovarajućoj platformi i postavljanje na softver koji je izabran za prikupljanje podataka,
- Organizacija prezentacionih sastanaka sa kontakt osobama iz jedinica državne uprave,
- Stalna komunikacija sa kontakt osobama iz državne uprave koji su zaduženi za proslijeđivanje upitnika zaposlenima, te slanje odgovarajućeg materijala,
- Priprema i proslijeđivanje pisma napomene,
- Čišćenje baze i priprema za analizu,
- Analiza i priprema analitičkog izvještaja,
- Izrada izvještaja u power pointu.

Obuhvat

Praktične smjernice ukazuju na važnost postepene implementacije istraživanja u sistem državne uprave. Iz tog razloga istraživanje će se uvoditi fazno, kroz pilot i tri implementacione faze.

Pilot faza koja je već sprovedena u maju 2021. godine i obuhvatila je 4 organizacione jedinice (Ministarstvo javne uprave, digitalno društva i medija, Opština Kolašin, Službu Skupštine Crne Gore i Upravu za kadrove).

Prva faza će se sprovesti 2023. godine i treba da obuhvati organe državne uprave. To su ministarstva i organi uprave. Aktuelni saziv Vlade u skladu sa Zakonom o državnoj upravi i Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave podrazumijeva sljedeće organe državne uprave:

MINISTARSTVA

1. Ministarstvo pravde
2. Ministarstvo odbrane
3. Ministarstvo finansija
4. Ministarstvo vanjskih poslova
5. Ministarstvo javne uprave
6. Ministarstvo prosvjete
7. Ministarstvo kapitalnih investicija
8. Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma
9. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
10. Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma
11. Ministarstvo kulture i medija
12. Ministarstvo rada i socijalnog staranja
13. Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja
14. Ministarstvo unutrašnjih poslova
15. Ministarstvo zdravlja

16. Ministarstvo evropskih poslova
17. Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava
18. Ministarstvo sporta i mladih

DRUGI ORGANI UPRAVE

1. Uprava za izvršenje krivičnih sankcija
2. Direkcija za zaštitu tajnih podataka
3. Uprava prihoda i carina
4. Uprava za katastar i državnu imovinu
5. Uprava za statistiku
6. Uprava za saradnju sa dijasporom -iseljenicima
7. Uprava za ljudske resurse
8. Zavod za školstvo
9. Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama
10. Uprava za saobraćaj
11. Uprava za željeznice
12. Uprava za ugljovodonike
13. Zavod za metrologiju
14. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove
15. Uprava za gazdovanje šumama
16. Uprava za vode
17. Uprava za kapitalne projekte
18. Agencija za zaštitu životne sredine
19. Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju
20. Uprava za zaštitu kulturnih dobara
21. Državni arhiv
22. Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu
23. Uprava za inspekcijske poslove
24. Sekretarijat za zakonodavstvo

U situaciji eventualne promjene strukture Vlade, obuhvat će uključiti sva ministarstva i druge organe državne uprave, bez obzira na njihov naziv i organizaciju.

Druga faza će uključiti fondove i druge institucije na koje se primjenjuje Zakon o državnim službenicima i namještenicima, Generalni sekretarijat Vlade i Kabinet Predsjednika Vlade Crne Gore.

Treća faza će uključiti sudske i tužilačku administraciju.

O vremenu otpočinjanja druge i treće faze odlučiće tim za upravljanje projektom za mjerjenje zadovoljstva.

Upitnik

Instrument za sprovođenje istraživanja koji je uspješno testiran kroz pilot prikupljanje podataka dizajniran je na način da mjeri dvanaest relevantnih indikatora: zadovoljstvo sa držajem rada, radnim okruženjem, kriterijumima ocjenjivanja, kriterijumima nagrađivanja, mogućnostima usavršavanja, stavovi o odgovornosti, participacije, rukovodiocima, zadovoljstvo komunikacijom i organizacionom kulturom, generalno zadovoljstvo i blagostanje.

Uvodni dio Ankete, kao i prvo pitanje o saglasnosti o učešću u Anketi glasi:

Poštovani/a,

Pred Vama je redovna dvogodišnja anketa o zadovoljstvu zaposlenih u organima državne uprave uslovima rada na svom radnom mjestu. Anketu sprovodi Uprava za ljudske resurse koja će biti nadležna za analizu podataka, a njeni rezultati će se koristiti kako bi rukovodstva institucija mogla saznati kako se zaposleni/e osjećaju povodom svog posla i radne atmosfere, uključujući organizaciju, saradnik/ce, menadžment i uslove rada, te preduzeti određene aktivnosti koje će ciljano voditi ka rješavanju identifikovanih nedostataka i problema.

Anketa je u potpunosti anonimna i ni na jednom od postavljenih pitanja se neće tražiti Vaši lični podaci, niti podaci koji mogu da ukažu na to ko je popunio anketu. Odgovor je obavezan na svako pitanje a, ukoliko želite, u svakom trenutku možete prekinuti ispunjavanje ankete.

Za popunjavanje ankete potrebno je odvojiti najviše 10 minuta.

1. Ukoliko ste saglasni sa tim da učestvujete pod gore navedenim uslovima, molimo Vas da izaberete opciju „saglasan/a.“ Ukoliko izaberete opciju „nisam saglasan/a,“ anketa se završava

Varijable kojima se operacionalizuju indikatori su tvrdnje sa petostepenom likertovom skalom (Uopšte se ne slažem; Ne slažem se; Neodlučan/a sam; Slažem se; Potpuno se slažem). OECD imaju nešto modifikovanu petostepenu likertovu skalu (1 Uopšte se ne slažem; 2; 3; 4; 5 Potpuno se slažem; NEZNAM).

U tabeli 1, dat je pregled indikatora i varijabli koje čine upitnik.

Indikator	Tvrđnja/Stav
1. Sadržaj rada	Moj posao je raznovrstan.
	Posao koji obavljam je u skladu sa mojim znanjima i sposobnostima.
	Zadaci koje dobijam odgovaraju opisu poslova mog radnog mesta.
	Dostupne su mi informacije neophodne za obavljanje moga posla.
	Na poslu sam često pod pritiskom vremenskih rokova.
	Potpuno mi je jasno šta se od mene očekuje na poslu.
2. Radno okruženje	Na radnom mjestu se osjećam prijatno.
	Na radnom mjestu raspolažem opremom koja mi je potrebna za obavljanje radnih zadataka (kompjuter, telefon, materijali i sl.).
	U obavljanju radnih zadataka imam blagovremenu podršku službi kao što su IT, tehnička služba, računovodstvo, kadrovska služba i sl.
	Interne procedure su mi uvijek jasne.
3. Ocjenjivanje	Kriterijumi ocjenjivanja su jasni.
	Rezultati ocjenjivanja su mi predstavljeni i objašnjeni.
	Imam mogućnost da iskažem svoje mišljenje tokom postupka ocjenjivanja.
	Postupak ocjenjivanja je pravičan, odnosno zasnovan na zaslugama službenika.
4. Nagrađivanje	Moja plata odgovara nivou odgovornosti koju imam.
	Procedura nagrađivanja u mojoj instituciji je transparentna (npr. varijabilni dio zarade, nagrade)
	Procedura nagrađivanja u mojoj instituciji je pravično osmišljena (npr. varijabilni dio zarade, nagrade)
	Moj rukovodilac je transparentan u nagrađivanju svojih zaposlenih (npr. kroz varijabilni dio zarade, nagrade)
	Moj rukovodilac je pravičan u nagrađivanju svojih zaposlenih (npr. kroz varijabilni dio zarade, nagrade)
5. Usavršavanje	Moje kolege dijele svoje iskustvo i znanje sa mnom.
	Dostupne su mi različite forme usavršavanja (obuke, studijske posjete, seminari, konferencije) koje odgovaraju mojim profesionalnim potrebama.
	Dosta sam naučio/la na obukama koje sam pohađao/la.
	Koristilo bi mi da kroz neki program mobilnosti određeno vrijeme radim u drugim organima javne uprave.
6. Odgovornost	U obavljanju radnih zadataka imam značajan stepen samostalnosti.
	Aktivno učestvujem u postavljanju svojih radnih ciljeva na godišnjem nivou.
	Jasno mi je kako moj rad doprinosi ostvarivanju ciljeva institucije.
	Uključen/a sam u promjene koje se tiču mene lično (reorganizacija, premještaji, metodi rada, procedure, i sl.)
7. Participacija	Imam mogućnost da utičem na odluke koje su važne za moj posao.
	Moj radni doprinos je prepoznat u mojoj instituciji.
	Želio/Ijela bih da obavljanje radnih zadataka prilagodom svojim potrebama (npr. fleksibilno radno vrijeme, rad od kuće, i sl.).
	Uspostavio/la sam dobru ravnotežu između privatnog i poslovnog života.

8. Rukovodioci	Moj neposredni rukovodilac stvara dobru atmosferu za rad (npr. pospješuje saradnju, pomaže u rješavanju konfliktnih situacija...)
	U mojoj organizacionoj jedinici radni zadaci su raspodijeljeni na odgovarajući način.
	Moj neposredni rukovodilac reaguje ukoliko neko od zaposlenih ne radi svoj posao.
	U obavljanju radnih zadataka mogu da računam na pomoć svog neposrednog rukovodioca.
	Moj neposredni rukovodilac zastupa moje interese pred rukovodstvom.
9. Komunikacija	Na radnom mjestu lako pronalazim informacije koje mi trebaju o mojoj instituciji i njenom funkcionisanju.
	Moj nadređeni/a obezbjeđuje komunikaciju između svojih službenika/ca i rukovodstva institucije.
	Pravovremeno sam obaviješten/a o promjenama koje će na mene uticati.
	Od svog nadređenog/e dobijam dovoljno informacija o svom radnom učinku.
10. Organizaciona kultura	U mojoj instituciji uvažava se mišljenje zaposlenih.
	U mojoj instituciji primjenjuju se metodi rada koji osiguravaju visok kvalitet usluga.
	Vizija i odluke menadžmenta podstiču me da doprinosim ostvarivanju ciljeva moje institucije.
11. OECD	Osjećam snažnu pripadnost svojoj instituciji.
	Poistovjećujem se sa misijom svoje institucije.
	Moj posao me inspiriše.
	Posao koji obavljam me ispunjava.
	Važno mi je da posao koji obavljam doprinosi opštem dobru.
	Sve u svemu, zadovoljan/a sam svojim poslom.
12. Zadovoljstvo	Preporučio/la bih drugima svoju instituciju kao poslodavca.
	Želio/Ijela bih da nastavim da radim u svojoj instituciji.
13. Well-being	U protekle dvije sedmice osjećao/la sam se veselo i raspoloženo.
	U protekle dvije sedmice osjećao/la sam se smireno i opušteno.
	U protekle dvije sedmice osjećao/la sam se aktivno i poletno.
	U protekle dvije sedmice budio/la sam se sa osjećajem svježine i odmora.
	U protekle dvije sedmice moj svakodnevni život bio je ispunjen stvarima koje me zanimaju.
Kontrola	Smatram da će rezultati ove ankete proizvesti neke konkretne akcije.
Otvoreno pitanje	Šta bi Vaša institucija trebalo da preduzme da bi se povećalo Vaše zadovoljstvo na radnom mjestu?
Demografske varijable	Pol: Ženski Muški Drugo Ne želim da kažem
	Godine: <25; 25-34; 35-44; 45-54; 55-64; 64+ Ne želim da kažem

3. FAZE SPROVOĐENJA ISTRAŽIVANJA SA DETALJNIM OPISOM AKTIVNOSTI

Istraživanje će se sprovesti po sljedećim fazama:

Faza	Opis aktivnosti	Odgovornost
Faza 1	Informisanje Informisanje Vlade o sprovođenju istraživanja <p>Direktor Uprave za ljudske resurse bi trebalo da podnese prijedlog da se na Vladi jedna tačka dnevnog reda posveti informisanju svih ministara i ministarki o samom istraživanju. Na Vladi direktor bi trebalo da predstavi istraživanje i zatraži podršku svih ministara/ki za njegovo sprovođenje u organima kojima upravljaju.</p> <p>Zaključkom Vlade ministarstva i organi državne uprave biće obavezani da imenuju kontakt osobu u cilju sprovođenja ovog istraživanja. Zaključak će uključiti sljedeće informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. svrha istraživanja i predstavljanje upitnika B. akcenat na anonimnosti i povjerljivosti podataka na nivou institucije C. isticanje značaja podsticanja zaposlenih od strane rukovodstva da ispune anketu D. važnost predstavljanja rezultata analize zaposlenima, kao i preduzimanje adekvatnih koraka u cilju podizanja zadovoljstva E. zahtjev da se imenuje osoba za kontakt, čiji će zadatak biti da proslijedi link ka anketi na mejlove svih zaposlenih, kao i tekst o koji će joj biti proslijeden od strane operativnog tima. Informisanje organa uprave o sprovođenju istraživanja <p>Nakon informacije na Vladi, sve starještine državnih organa obuhvaćenih istraživanjem, treba da odrede kontakt osobu koja će kontaktirati sa Upravom za ljudske resurse i za proslijedivanje upitnika zaposlenima.</p> <p>Kontakt osobe biće ponuđeno 4 termina za online zoom sastanak na ovu temu. Sastanak će biti efikasan i operativan i trajati pola sata.</p>	Direktor Uprave za ljudske resurse
Faza 2	Pokretanje istraživanja Programiranje upitnika <p>Operativni tim će programirati upitnik koristeći adekvatnu alatku (npr. Google forms). Radi anonimnosti biće kreiran po jedna baza i link za svaki uključeni organ državne uprave. Postavljeni upitnik će biti testiran u tehničkom smislu.</p> Proslijedivanje upitnika <p>Kontakt osobe iz organa državne uprave će dobiti link sa proratnim tekstom (aneks 1) uz zahtjev da proslijede svim zaposlenima. Članovi Operativnog tima će se podijeliti tako da svako koordinira određenim brojem kontakt osoba.</p> <p>Kontakt osobe dostavljaju podatke o broju zaposlenih osoba u državnom organu operativnom timu</p>	Operativni tim

Faza 3	Prikupljanje podataka Najava ankete <p>Rukovodioci organa uprave informišu zaposlene o tome da će im biti proslijedena anketa od strane kontakt osobe.</p> Proslijedivanje ankete <p>Kontakt osobe proslijeduju anketu svim zaposlenima u svom organu državne uprave.</p> Popunjavanje upitnika <p>Prikupljanje podataka traje dvije sedmice. Na početku svake sedmice kontakt osobe koordinirane članovima Operativnog tima proslijeduju zaposlenima link sa tekstom podsjetnika (tekst podsjetnika je u aneksu 2).</p> Podsjetnici <p>Rukovodilac/teljka istraživanja prati procenat popunjениh anketa i preko članova operativnog tima informiše kontakt osobe u slučaju potrebe da je neophodno stimulisati zaposlene da popune anketu.</p> <p>Podsjetnici se šalju 10. i 13. dana prikupljanja podataka.</p>	Rukovodioci organa državne uprave
Faza 4	Čišćenje podataka Priprema baze <p>Rukovodilac/teljka operativnog tima će u saradnji sa ekspertom/kinjom formirati bazu sa podacima, provjeriti da li su ankete adekvatno popunjene i podaci u neophodnoj formi, te pripremiti tehnički izvještaj o realizaciji.</p> <p>Čišćenje baze je stručni termin koji podrazumijeva kontrolu, detektovanje i brisanje unosa koji nisu ispravni u cilju obezbjeđivanja kvaliteta prikupljenih podataka. Na primjer, u situaciji u kojoj je u cijelom unosu konzistentno odabran samo odgovor „ne znam,” ta anketa se briše jer ukazuje na to da ispitanik/ka nije odgovarao/la na pitanja već samo mehanički prošao/la kroz upitnik. Isto važi i u situaciji ako je ispitanik ili ispitanica uvijek bira isti odgovor – npr. prvi u nizu. Takve ankete treba izuzeti iz baze.</p>	Rukovodilac/teljka operativnog tima i ekspert/kinja
Faza 5	Analiza podataka Tabelarni prikazi podataka <p>Inicijalna analiza podataka će obuhvatiti analizu frekvencija i procenata distribucije, analizu indeksa po indikatorima, rangiranje. Biće pripremljen tabelarni zbirni izvještaj i tabelarni izvještaj po jedinicama državne uprave</p>	Rukovodilac/teljka operativnog tima i ekspert/kinja
	Diskusija o podacima <p>Rezultati će biti diskutovani na nivou Operativnog tima i Koordinacionog tima. Pitanja o kojima će se diskutovati su: Da li su rezultati očekivani? Koji rezultati iznenađuju? Za koje rezultate je potrebno dalje istraživanje? Što može da objasni rezultate? Da li razloge treba tražiti u oblastima koje su u okviru uticaja rukovodstva? Koje tačke djelovanja i koji razvojni potencijali mogu da se identifikuju? Što se može uraditi da bi se rezultati poboljšali?</p>	Operativni tim i tim za upravljanje projektom za mjerjenje zadovoljstva
	Narativni izvještaj <p>Na osnovu tabelarnog prikaza i diskusije operativni tim će pripremiti zbirni narativni izvještaj.</p>	Rukovodilac/teljka operativnog tima i ekspert/kinja
	Grafički prikaz <p>U posljednoj fazi operativni tim će uz pomoć eksperta/kinje grafički oblikovati i pripremiti prezentaciju.</p>	Rukovodilac/teljka operativnog tima i ekspert/kinja

Faza 6	Diseminacija rezultata	
	Predstavljanje rukovodstvu državnih organa Sa svakim pojedinačnim rukovodiocem/teljkom državnog organa članovi Operativnog tima će održati sastanak na kome će predstaviti zbirne rezultate, kao i rezultate za konkretni državni organ, te diskutovati pravce djelovanja u odnosu na postojeće stanje.	Tim za upravljanje projektom za mjerjenje zadovoljstva u saradnji sa Operativnim
	Prezentacija na Vladi Direktor Uprave za ljudske resurse će rezultate predstaviti na Vladi Crne Gore.	Direktor Uprave za ljudske resurse
	Prezentacija za javnost Koordinacioni tim će u adekvatnoj formi (saopštenje za javnost, infografik, izvještaj i sl.) o rezultatima informisati javnost.	Tim za upravljanje projektom za mjerjenje zadovoljstva

Aneks 1: Poziv za popunjavanje upitnika

Najava ankete

Poštovane koleginice i kolege,

Sljedeće nedelje, dobićete poziv da učestvujete u anketi koja će mjeriti koliko ste zadovoljni radom na svom radnom mjestu. Cilj ankete je da se utvrdi nivo zadovoljstva poslom kod zaposlenih u organima državne uprave, te da se, ako bude potrebno, preduzmu mjere kako bi se zadovoljstvo i dobrobit poboljšali. Planirano je da se ova anketu ponavlja dvogodišnje.

Anketu sprovodi Uprava za ljudske resurse koja će biti nadležna za analizu podataka.

U praksi ovo znači da ćete (DATUM) dobiti email od strane (KONTAKT OSOBA) sa linkom na onlajn upitnik. Zatim ćete imati vremena do (DATUM) da iznesete svoje mišljenje. Anketa je u potpunosti anonimna i ni na koji način se ne može povezati sa licima koja su je popunila. Na svako pitanje možete odlučiti da ne odgovorite ukoliko iz bilo kog razloga ne želite.

Hvala unaprijed na izdvojenom vremenu i vašem doprinosu. Nadam se da ćemo zajedno organe upravljanja učiniti efikasnim i prijatnim mjestima za rad.

Srdačno,

Potpis starještine organizacije

Poziv na anketu

Poštovane koleginice i kolege,

Kao što smo najavili, šaljemo Vam link za našu anketu za zaposlene čija je svrha da izmjeri koliko ste zadovoljni i kolika je dobrobit na radnom mjestu. Možete učestvovati zaključno sa (DATUM):

(LINK)

Bili bismo (bio/bila bih) veoma zadovoljni kada biste mogli da učestvujete u anketi. Vaše mišljenje nam je važno da bismo mogli da osmislimo konkretne mjere usmjerene na jačanje ili čak poboljšanje različitih aspekata vezanih za zadovoljstvo i dobrobit na poslu.

Molimo Vas da imate na umu sljedeće:

- Učešće u anketi je optionalno i anonimno.
- Rukovodstvo ORGANIZACIJE dobiće ukupne rezultate ankete nakon njenog okončanja. Poslije toga, biće u prilici da sačini plan kako bi stvorilo ambijent za veće zadovoljstvo zaposlenih. Rukovodstvo neće imati uvid u pojedinačne odgovore.

Hvala Vam na izdvojenom vremenu i Vašem doprinosu!

Srdačno,

Kontakt osoba

Aneks 2: Podsjetnik

Prvi podsjetnik

Poštovane kolege i koleginice,

Veliko hvala svima koji su odvojili vrijeme i popunili anketu! Za sve one koji to još nisu učinili, šaljemo mali podsjetnik da imate vremena do (**DATUM**) da odgovorite na upitnik:

POVEZNICA (LINK)

Željeli bismo da prikupimo što više odgovora. Važno nam je da znamo vaše mišljenje da bismo mogli da planiramo prave mjere da poboljšamo zadovoljstvo i dobrobit na poslu.

Hvala vam mnogo na izdvojenom vremenu i posvećenosti!

Srdačno,

Potpis direktor/ka Uprave za ljudske resurse

Drugi podsjetnik

Poštovane kolege i koleginice,

Ako još uvijek niste imali vremena da uzmete učešća u anketi, imate samo još sutra da popunite upitnik.

POVEZNICA (LINK)

Hvala vam na izdvojenom vremenu. Važno nam je da znamo vaše mišljenje da bismo mogli da planiramo prave mjere da poboljšamo kvalitet posla za vas.

Srdačno,

Potpis direktor/ka Uprave za ljudske resurse

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-86-85819-70-4
COBISS.CG-ID 27085316